

*Нікольська О. С., магістрантка спеціальності «Педагогіка вищої школи» НУБіП України (м. Київ)
Каленський А. А., кандидат педагогічних наук, доцент НУБіП України (м. Київ)*

ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

У статті розглянуто основні аспекти впровадження інформаційних технологій при вивченні економічних дисциплін. Обґрунтовано необхідність інформатизації навчального процесу. Розкрито особливості застосування мультимедійних технологій в комплексі вивчення вказаного курсу.

Ключові слова: технології, інформатизація, інформаційні технології, нові інформаційні технології.

В статье рассмотрены основные аспекты внедрения информационных технологий в учебный процесс по курсу экономических дисциплин. Обоснована необходимость информатизации обучения. Раскрыты особенности применения мультимедийных технологий в комплексе изучения указанного курса.

Ключевые слова: технологии, информатизация, информационные технологии, новые информационные технологии.

Нині існує велика кількість інноваційних технологій, які передбачають використання сукупності наукових прийомів, методів, що дозволяють викладачеві застосовувати свої знання та вміння для організації цілеспрямованої творчої роботи учнів. Одні акцентують свою увагу на ігрових методиках, інші вдаються до різноманітних форм роботи у групах, парах, треті використовують ситуацію успіху, дослідження та проектні методи.

Молодь налаштована на здобуття знань через розважальні програми по телебаченню, ігри та листування по Інтернету, тому використання медіа засобів на занятті є необхідною умовою ефективності навчання. Разом з тим, викладачеві необхідно пам'ятати, що він має навчити кожного учня за короткий проміжок часу засвоювати, перетворювати й використовувати в практичній діяльності значний обсяг інформації, не перевантажуючи навчальний процес, дотримуючись «золотих правил» та використовуючи наочність.

Використання інформаційних технологій у викладанні економічних дисциплін є дуже актуальним у контексті якісного оволодіння потужним масивом інформації, яку щоденно продукує науковий світ. Адже інформаційне суспільство XXI ст. - це суспільство глобальної компетентності, основою якого є інформація та інформаційні технології.

Інформаційна технологія – поняття, що набуло особливого значення і сучасного змісту в 70-80рр. Нашого сторіччя як технологія обробки, перетворення, передачі інформації, технологія створення обчислювальної техніки, мереж систем,

систем штучного інтелекту, програмних засобів і т.д. Інформаційна технологія передбачає створення баз знань, вона істотно підсилює творчі можливості кожного члена суспільства, відкриває великі можливості перед безупинною освітою і самоосвітою людини [3, с.125].

Нова інформаційна технологія (НІТ) навчання – нова методологія і технологія навчально-виховного процесу з використанням новітніх електронних засобів навчання і, в першу чергу, ЕОМ.

Нові інформаційні технології, основу яких складає комп'ютерна техніка, програмне забезпечення, дають можливість внести докорінні зміни у зміст, організаційні форми, засоби навчання у вищих навчальних закладах освіти. Окрім корисних змін процесу навчання, НІТ можуть сприяти докорінним змінам в освіті і засобам управління нею.

Для успішного застосування НІТ при вивченні навчальних дисциплін та виконанні курсових та дипломних робіт з машинознавства студентам вищих навчальних закладів необхідно внести зміни в методику навчання конкретним предметам з метою використання тих переваг новітніх інформаційних технологій, що дають можливість засвоєння знань, умінь і навичок на найвищому рівні, забезпечують інтеграцію знань різних машино-знавчих дисциплін, які входять до блоку спеціальних дисциплін, сприяють розкриттю потенціалу економічних наук, фундаменталізації знань - забезпечують практичну спрямованість навчальних дисциплін.

Науковий аналіз проблеми підготовки майбутніх фахівців фінансово-економічного

профілю до розв'язування творчих фахових задач засобами інформаційних технологій дав змогу виявити особливості використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої школи та обґрунтувати значення творчих фахових задач для професійної підготовки фахівців у вищому економічному навчальному закладі. В сучасних умовах модернізації економічної освіти особливість впровадження інформаційних технологій у навчальний процес підготовки фахівців фінансово-економічного профілю полягає у різноманітності фахових прикладних програм для професійної діяльності спеціалістів даного профілю; необхідності: творчого розвитку майбутніх економістів; забезпечення максимальної відповідності змісту навчання умовам практичної діяльності фахівців у фінансово-економічній сфері; вирішення суперечності між стрімким впровадженням сучасних інформаційних технологій в економіку України та недостатнім впровадженням інформаційних технологій у навчальний процес вищих економічних навчальних закладів [2, с.70].

Новітні інформаційні технології складають ядро інноваційних концепцій викладання в освіті, а їхнє впровадження кардинально змінює зміст різних видів діяльності у навчальних закладах. Інформаційні технології використовуються для підвищення ефективності освітнього процесу:

- відбір змісту навчання, адекватного поставленим цілям;
- введення відібраного змісту в навчальний процес;
- контроль навченості на різних етапах навчання;
- варіативність організаційних форм навчання; оволодіння новими способами навчання;
- розвиток системи дистанційної освіти.

Інформаційні технології допомагають у сучасних умовах успішно реалізувати нові методичні напрямки у викладанні:

- створення автоматизованих навчальних курсів і комп'ютерних підручників, комп'ютерних довідників, хрестоматій і енциклопедій, програм штучного інтелекту - експертних систем;
- розробку тестових, тренувальних, моделюючих, прикладних програм, навчальних ігор, інтегрованих систем навчання, програм керування процесом

навчання, програм підтримки поточної діяльності викладача;

- використання інструментальних систем програмування, технологій мультимедіа, e-mail, Інтернет. [1,с.27]

У суспільстві глобальної компетентності:

1. Обсяг знань подвоюється щорічно.
2. Щодня у світі публікується 7000 наукових і технічних статей.
3. Об'єм інформації, що передається за допомогою штучних супутників Землі протягом двох тижнів, є достатнім для заповнення 19 млн. томів.
4. В індустріально-розвинутих країнах учні на час закінчення середньої школи одержують більше інформації, ніж їхні бабусі і дідусі за все життя.
5. В наступні три десятиріччя відбудеться стільки ж змін, скільки їх було за останні три століття.
6. Від початку нашої ери для подвоєння знань людству знадобилося 1500 років.
7. Друге подвоєння відбулося всього за 250 років (до 1750 р.).
8. Третє - за 150 (до 1900 р.).
9. Четверте - за 50 років (до 1950 р.).
10. Якщо об'єми інформації будуть зростати в такій же професії до 2043 року, то кількість знань повинна збільшитися в мільйони разів.
11. Це означає, що у людства буде в 128 мільйонів разів більше інформації, ніж дві тисячі років тому[1, с. 30].

Інформаційні технології забезпечують доступність знань, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей учнів на основі індивідуалізації навчання, інтенсифікації навчального процесу тощо. Отже, постає необхідність у розробці ефективних методів і засобів комп'ютерного навчання, що забезпечить сталий інтерес до вивчення дисципліни, привчатиме ефективно використовувати нові технології у навчальному процесі.

Використання інформаційних технологій при вивченні економічних дисциплін відбувається в різний спосіб [2, с.69].

Вважаємо, що необхідно запровадити раціональне почергове використання засобів навчання на заняттях, певною мірою обмежити їх обсяг і тривалість демонстрування. Добираючи засоби навчання, чітко з'ясовувати можливості їх застосування в певній системі, визначати їхні функції на заняттях, а також необхідний та

достатній обсяг навчальної інформації, її відповідність змісту занять, можливі форми поєднання зі словом викладача.

У роботі варто надати перевагу створенню та використанню мультимедійних презентацій, адже мультимедіа – це сучасна комп'ютерна інформаційна технологія, що дозволяє об'єднувати в одній комп'ютерній програмно-технічній системі звук, відео зображення, графічне зображення чи анімацію (мультиплікацію). У такий спосіб поради К.Д. Ушинського будуть цілком виконані: «Педагог... має подбати про те, щоб якомога більше органів чуття – око, вухо, голос навіть, якщо можливо, нюх і узяли участь в запам'ятовуванні. З дружнього сприяння всіх органів ви переможете найлінійішу пам'ять» [5, с.192].

Сьогодні потребує від викладача: професіоналізму, володіння сучасними технологіями навчання й виховання, бажання та вміння постійно вчитися й самовдосконалюватися.

На допомогу викладачеві приходять інформаційні технології під час організації самостійної роботи учнів, яка є невід'ємним елементом формування та удосконалення компетентності майбутніх робітників.

Ефективній організації самостійної роботи студентів значною мірою сприяє використання Інтернету як джерела інформації, засобу, що підвищує мотивацію у вивченні економічних дисциплін, забезпечує індивідуалізацію, інтерактивність навчання, моделювання навчального середовища. Користуючись послугами мережі Інтернет, студент вчиться вибирати з великої кількості інформаційних джерел потрібну інформацію, аналізуючи та систематизуючи її [4, с.177].

Використання інформаційних технологій під час викладання економічних дисциплін підвищує рівень загальної культури, полегшує процеси пояснення та контролю, налагоджує й розвиває співпрацю з учнями, вдосконалює рівень володіння комп'ютерною технікою, сприяє самореалізації й самоствердженню майбутніх робітників.

Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. Змінюється сама парадигма освіти. Велика роль надається методам активного пізнання, самоосвіті, дистанційним освітнім програмам.

Література

1. Дербі Кендау. Intel Навчання для майбутнього / Дже ніфвр Доерті, Джуді Йост, Пейдж Куні, Морзе Н.В., Дементієвська Н.П. - К., 2010. – С. 27-30.
2. Кареліна О., Федик П. Економічні аспекти використання комп'ютерних мереж у навчальному процесі вузу // Наукові записки ТДПУ ім. В. Гнатюка, серія Економіка. – випуск 7. – 2001. – С. 69–73.
3. Кузнецов В. М. Учебное телевидение : метод. пособ. / В. М. Кузнецов – М. : Высшая шк., 1990. – 184 с. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2009, №2
4. Кульчицький І. Вплив сучасних комп'ютерних інформаційних технологій на традиційні методи навчання / І. Кульчицький. // Вісник Львів. ун-ту. Серія педагогічна. – 2010. – Вип. 15. – Ч. 2.– С. 177 – 182.
5. Розуменко А. О., Використання мультимедійних засобів навчання в курсі історії математики / А. О. Розуменко, А. М. Розуменко. // матеріали Всеукр. наук. конф. «Проблеми математичної освіти». – Черкаси, 2007. – С. 192 – 193.

Nickolska O. S., magictrantka

Kalensky A. A., candidate pedagogichnix sciences dotsent

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF LEARNING ECONOMIC DISCIPLINES

The article describes the main aspects of the implementation of information technology in the educational process at the rate of economic disciplines. The necessity of informatization of education. The features of the application of multimedia technology in a complex study of this course.

The use of information technology in teaching economic subjects increases the overall culture facilitates the processes of explanation and control, establishing and developing cooperation with students, improving the level of computer technology, promotes self-realization and self-assertion of future workers. Modern information technologies open new opportunities to improve the educational process. Changing the very paradigm of education. The role given to methods of active learning, self-education, distance education programs.

Keywords: technology, information, informatsiyntehnohohiyi, noviiinformatsiyini technology